

Hyvad de mere almindelige Bemærkninger angaaer, som den ærede Landstingsmand fremhævede, da ved jeg ikke, hvorvidt jeg tør berøre dem efter hvad den høitærede Formand nylig yttrede, men jeg maa dog indrømme, at jeg selv har givet nogen Anledning til, at disse Bemærkninger ere fremkomne netop derved, at Motivterne saa udfærligt have omhandlet de herhenhørende Momenter.

Jeg troer imidlertid, at skøndt den nærmere Behandling af de enkelte Forslag, der ere stillede af Kirkecommissionen, vistnok ikke passende kan komme ind under denne Forhandling, maa det dog erkendes, at der er en meget nær Forbindelse mellem den hele Opsatning af de kirkelige Forhold, som har fundet sit Udtryk i Kirkecommissionens Forhandlinger, og selve den Sag, hvorom Lovudkastet nærmest dreier sig, Sognebaandets Løsning. Det kan ikke negtes, at dette Sognebaand kan sees fra forskellige Standpunkter, hvilket ogsaa er antydet af den foregaaende ærede Taler; men jeg har ikke vidst nogen klarere og bestemtere Maade at antyde det Standpunkt, hvorfra det fra Ministeriets Side er opfattet, end netop ved at sætte det i Forhold til den Anskuelse, der gjorde sig gjældende i den omtalte Kirkecommission. Jeg skal imidlertid ikke gaae ind paa Enkeltighederne i de Betragtninger, som desangaaende fremkom fra den ærede Landstingsmand, men en Bemærkning troer jeg dog at maatte fremhæve, forsaavidt han yttrede sig over et Forslag, der er fremkommen fra en Minoritet i Kirkecommissionen. Som det vil sees af Forhandlingerne, har jeg ikke kunnet slutte mig til dette Forslag, men jeg troer at maatte gøre opmærksom paa, at det fra Minoritetens Side tillige blev fremhævet, at den Tilstand eller Forsatning, som af den tilsigtedes, ikkun skulde betragtes som noget Forbigaaende, noget Interimistisk, men ikke som den endelige Skikkelse, hvori Forsatningen skulde fremtræde. Jeg vil endnu tilføje, at jeg troer, at endogsaa som saadan vil den ikke være tilraadelig; men dette maa dog bemærkes, forsaavidt man vil sælde en begrundet Dom over den. — Jeg troer det er at gaae for vidt bort fra Sagen, naar den ærede Landstingsmand tager Hensyn til enkelte Uttringer i Kirkecommissionens Forhandlinger,

hvilke jeg har troet det rigtigt at omdøle til Forsamlingens Medlemmer; thi de enkelte Uttringer deri ere vistnok langt borte fra den heromhandlede Sag; men isærdeleshed skulde jeg ansee det for uheldigt, om man vilde bringe Spørgsmaalet om Kirkens Glænde ind under en Debat, hentet fra saadanne enkelte Uttringer i Kirkecommissionen. Dette Spørgsmaal er meget ofte kommet for paa Rigsdagen i tidligere Tid, men senere er man i det andet Thing, og jeg troer ogsaa her, blevet enig om, at det var bedst indtil videre slet ikke at røre derved, isærdeleshed da det kun har liden Interesse, naar man strides om det blotte Navn, og naar man altsaa er enig om ikke at gaae ind paa at raade over disse Ting i noget andet Niemed end det, hvori de ere givne; der er da vistnok ingen Anledning til Strid, og man bør da vel heller ikke fremkalde en saadan om et blot Navn.

Lundsteen: Efter de Uttringer, som ere faldne fra den høitærede Formand, maa jeg afholde mig fra nærmere at berøre den Gjensidighed, som den ærede 4de Landstingsmand for 10de Kreds (Lehmann) drog ind i sit Foredrag. Der kunde vistnok være Anledning til at imødegaae og berigtige adskillige efter min Mening historiske og politiske Misfærelser; men jeg maa nu forbigaae dette og opsætte Indvendingerne til en anden og beleiligere Tid. Med Hensyn til selve det foreliggende Lovforslag, da glæder det mig særdeles, at det er fremkommet; thi jeg troer, at der ligesaa vel fra Geistlighedens som fra Menighedens Side viser sig et Ønske om, at et slikt Forslag virkelig maatte erholve Lovkraft; maatte træde ud i Livet. Naar imidlertid en foregaaende Taler fra Jyllands Bestant har yttret, eller idetmindste har ladet Uttringer falde, som synes at tyde hen paa, at der i denne Egn var en særegen Tilviellighed til at faae det nuværende Sognebaand løst, da kan jeg efter den Erfaring, jeg har samlet, og hvortil min Stilling dog giver mig særlig Anledning, ikke slutte mig til hans Uttringer. Jeg troer tværtimod, at hvad denne Egn af Landet angaaer, da har den været og findes der endnu den Dag i Dag et inderligere og hjerteligere Forhold mel-